

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА БАТЬКАМ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ

Розлади аутистичного спектру у дітей раннього віку є особливою аномалією психічного розвитку, якій характерні стійкі і своєрідні порушення комунікативної поведінки, емоційного контакту дитини з близькими людьми та з оточенням, що ставить перед психологом першочергове завдання адекватної допомоги сім'ям, що мають таку дитину.

Існує цілий ряд спеціальних досліджень С. Харріса, М. Рауерса, М. Де Майера, М. Брислоя, Т. Грендіна, Л. Вульфа, М. Скаріано, М. Ліблінг, М. Лісіної та інших, що присвячені проблемам психологічного функціонування сімей, які зіштовхнулися із проблемою аутизму. Головною спільною тезою в них є те, що хронічний стрес, який викликає депресію, дратівливість та надмірну емоційну напруженість, переживають всі члени родини, які постійно опікуються дитиною, стикаючись із екстраординарними проблемами, а важкість стресу залежить від стану і віку дитини, причинами ж, є надмірні обмеження особистої свободи матерів та батьків, практична відсутність можливості приділити собі час, через постійну стурбованість, що недостатньо добре, на їхню думку, вони виконують свою батьківську роль.

Згідно до загального підходу в роботі з батьками, які виховують дітей-аутистів, психологічну підтримку вводять в таких цілях:

- зниження емоційного дискомфорту у зв'язку із захворюванням дитини;
- підтримка впевненості батьків у можливостях дитини;
- формування у батьків адекватного ставлення до хвороби дитини;
- збереження адекватних відносин і стилів сімейного виховання.

Важливу роль в ефективності психолого-соціальної допомоги відіграє створення різноманітних форм групової взаємодії батьків та інших членів родини, а також активне їх включення у лікувальний і психолого-педагогічний процес, який має бути безперервним і комплексним.

Індивідуальні психотерапевтичні бесіди з психологом, як окремий вид психологічної підтримки, допомагає родині вирішити міжособистісні конфлікти, пов'язані з проблемами виховання дитини. Оцінка ефективності психологічної підтримки батьків проводиться як за суб'єктивними параметрами (зворотний зв'язок батьків), так і за об'єктивними параметрами (емоційний стан самої дитини).

Таким чином, можна констатувати наступне, що соціально-психологічна підтримка родин, які виховують дітей-аутистів є необхідним та незамінним інструментом у сприйнятті і подоланні ними шляху від постановки діагнозу до досягнення повнолітнього віку цими дітьми. Психологічна допомога батькам таких дітей має включати в себе: психологічний супровід психотерапевта, психолога (відвідання індивідуальної та групової терапії), відвідування семінарів, тренінгів тощо, спрямованих на підтримку нормального мікроклімату такої родини, подолання нею сімейних труднощів, формуванні у батьків адекватних уявлень про потенційні можливості дитини і оптимізації їх педагогічного потенціалу.

Список літератури

1. Ліблінг М. М. Холдинг-терапія як форма психологічної допомоги сім'ї, що має дитину-аутиста / М. М. Ліблінг // Дефектологія. – 1996. – № 3. – С. 56-66. [Електронний ресурс]: стаття – Режим доступу: <http://www.autism.ru/read.asp?id=28&vol=0>.
2. Микільська О. С. Проблеми навчання дітей-аутистів [Електронний ресурс]: стаття – Режим доступу: <http://www.autism.ru/read.asp?id=16&vol=0>.

*Науковий керівник: Ільїна Т.В.,
ст. викладач*

УДК 37.011.3:373.5.091 (477) (043.2)

Коник Б.С.

Національний авіаційний університет, Київ

СТЕРЕОТИПИ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Беручи до уваги навчально-виховний процес у школі, важко не помітити формування деяких уявлень чи тверджень у світогляді дитини та вчителя. Можемо привести безліч прикладів для того, щоб стверджувати що стереотипи, сформовані в уявленні дитини ще з молодшого віку, впливають на її психіку, самооцінку та можуть змінити її характер, життєві цінності та, в цілому, її погляди на життя. Вчителі під час навчання часто звертають увагу на повноцінність сімейного стану дитини, на оцінки з інших предметів, враховують поведінку та ставлення до навчання дитини. Так, це безперечно є правильним, але слід не забувати, що під професійним впливом у нас формуються інтелектуальні, соціальні та фізичні навички, які в майбутньому проявлять себе.

Вчитель, як не тільки наш наставник, а й людина, що показує на всі наші недоліки та переваги, має бути достатньо уважним і вміти знаходити підхід до кожного учня. Я вважаю що ця проблема була, є і буде актуальною серед наших шкіл. Учень, який отримав низький бал з предмету, може сприйняти це як мотивацію для навчання, він буде йти напролом, щоб довести, що він здатний на більше, втім як у іншого може зникнути бажання навчатись, йому хочеться, щоб його ставили в приклад, хвалили, а він не виправдав сподівання. Хоча такому учневі просто потрібні правильні поради та настанови, підтримка.

Провівши опитування серед різних шкіл Києва, я отримала дуже емоційні відповіді. Питання стосувались виключно теми стереотипи у школі. Проблеми було виявлено у більшості шкіл. Багато учнів говорили про нерівність хлопчиків та дівчаток (гендерні стереотипи). Вважають, що дівчатка слабкіші, менш здатні до швидкого та повноцінного виконання фізичного чи то розумового завдання. Інші відповідали, що учнів, які носять окуляри або у яких перевищено норму ваги, досить часто висміюють. Хто раніш усіх пофарбує волосся, вважають крутим, а над тими, у кого старі речі та неохайний зовнішній вигляд – знущаються.

Зробивши висновки з даного опитування, стало зрозумілим, що насамперед потрібно навчити дітей любити себе і тоді дитина буде впевнено почуватися у школі, вдосконалювати себе з кожним днем, розвивати свої здібності та вірити у